

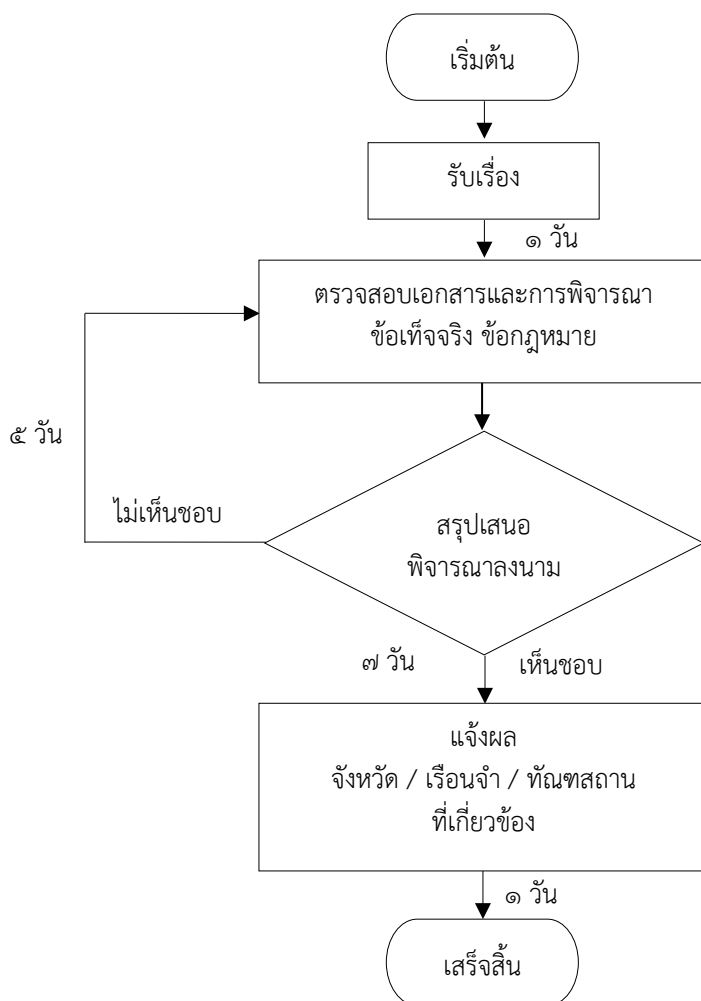

คู่มือการดำเนินการทางวินัย เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์

๑. การพิจารณาโทษข้าราชการ

๑.๑ กรณีดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผังงาน (Work Flow)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑ นิติกรรับสำนวนจากผู้บังคับบัญชา

๒ รายงานการตรวจสอบการกระทำผิดหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำผิด ตลอดทั้งพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการสนับสนุนข้อกล่าวหา เอกสารหลักฐานให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนและพิจารณาข้อเท็จจริงของสำนวน เช่น หนังสือร้องเรียน บันทึกการจับกุม บันทึกการตรวจค้น คำสั่งมอบหมายหน้าที่ รายงาน

การปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน บันทึกการจับกุม ใบรับรองแพทย์ คำให้การของผู้กล่าวหา คำให้การของพยานผู้เห็นเหตุการณ์ ภาพถ่าย และภาพจากกล้องวงจรปิด เป็นต้น

๓. การให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ หรือให้ถ้อยคำ หรือนำสืบ แก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสอบสวน

๔. เมื่อดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลการสอบสวนโดยการเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับคำชี้แจงข้อกล่าวหาให้เป็นที่ยุติ หากเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัย หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดวินัยให้สั่งยุติเรื่อง

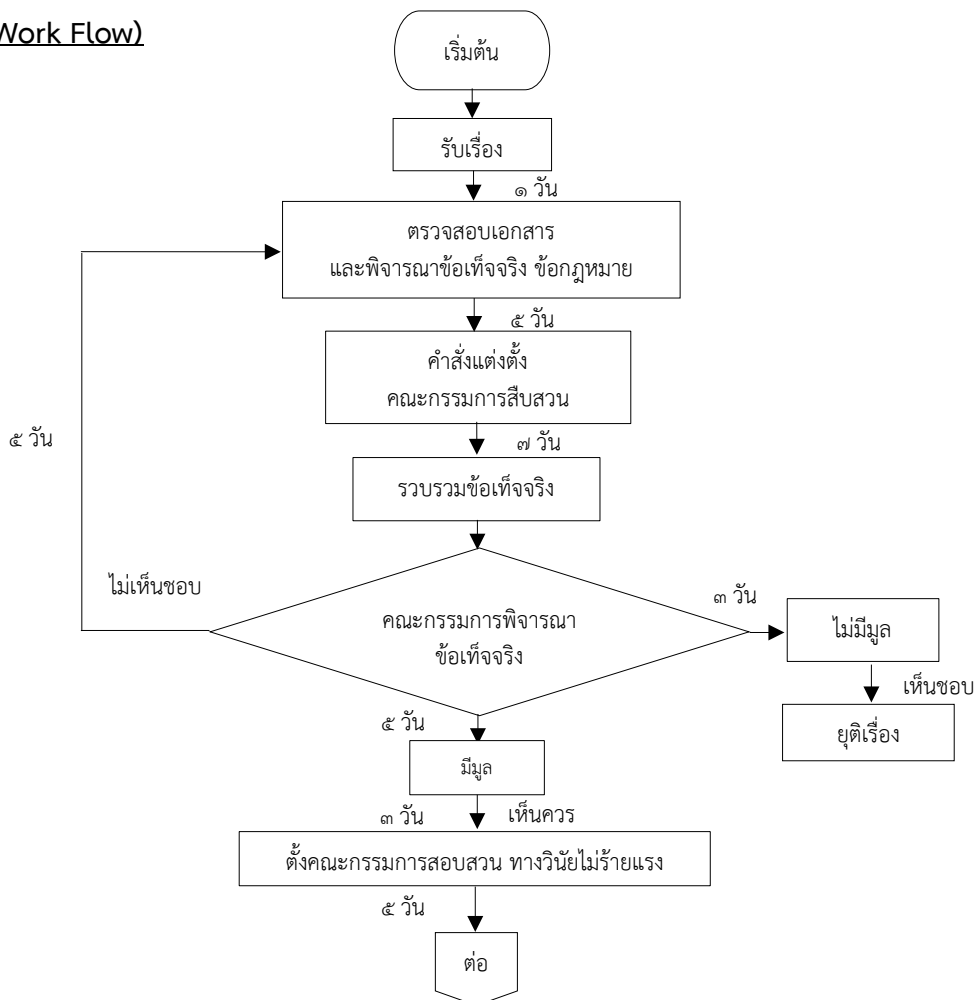
๕. แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ให้ส่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่โดยให้เป็นไป ตามมาตรฐานและแนวทางการลงโทษที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

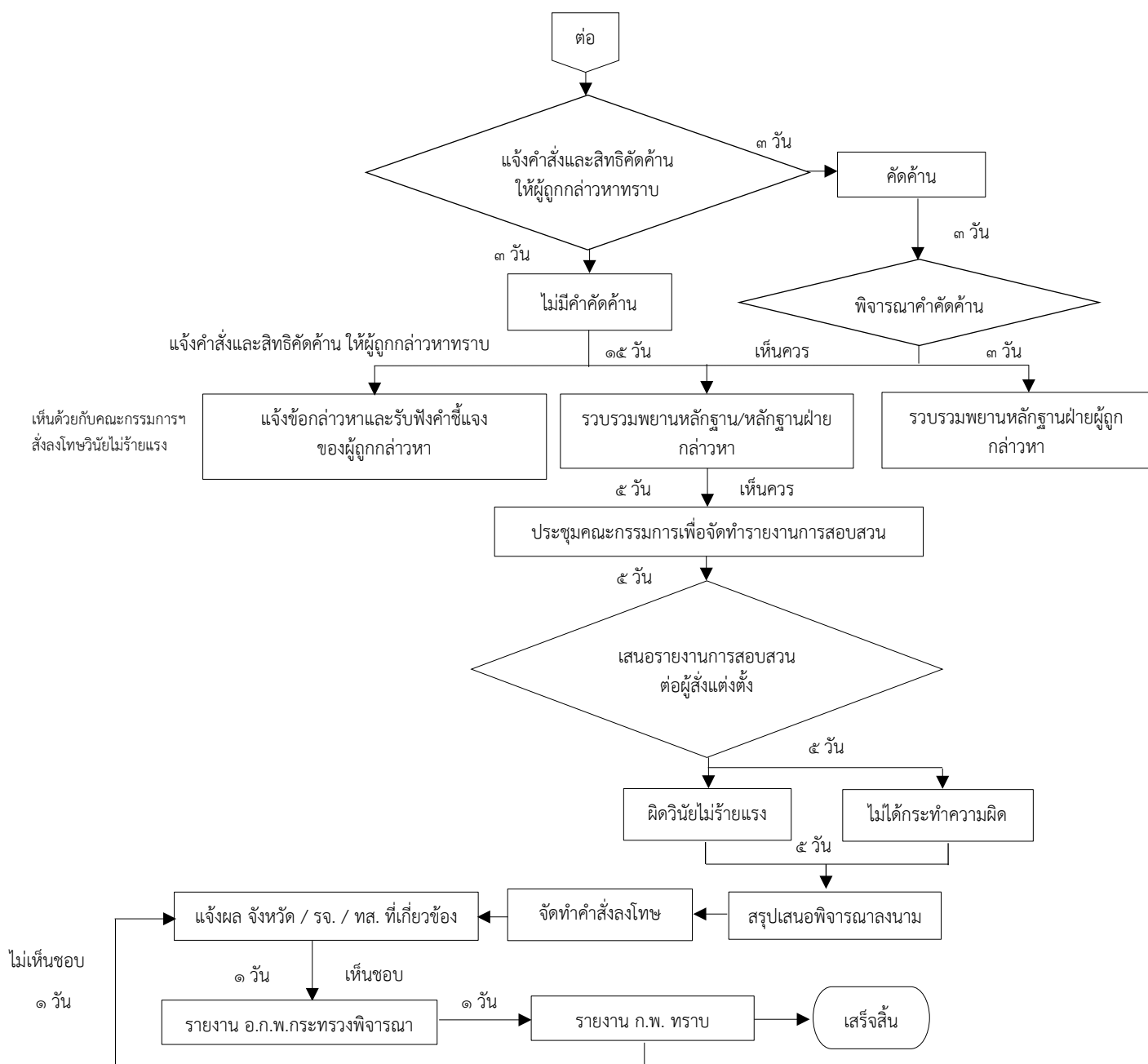
๖. เสนอผลการพิจารณาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นสั่งการ

๗. แจ้งผลการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยไปยัง จังหวัดและเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่เกี่ยวข้องทราบ

๑.๒ กรณีดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

ผังงาน (Work Flow)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑ นิติกรรับสำนวนจากผู้บังคับบัญชา

๒ รายงานการตรวจสอบการกระทำผิดหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำผิด ตลอดทั้งพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการสนับสนุนข้อกล่าวหา เอกสารหลักฐานให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนและพิจารณาข้อเท็จจริงของสำนวน เช่น หนังสือร้องเรียน บันทึกการจับกุม บันทึกการตรวจค้น คำสั่งมอบหมายหน้าที่ รายงานการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน บันทึกการจับกุม ใบรับรองแพทย์ คำให้การของผู้กล่าวหา คำให้การของพยานผู้เห็นเหตุการณ์ ภาพถ่ายและภาพจากกล้องวงจรปิด เป็นต้น

๓ ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

๔ การให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ หรือให้ถ้อยคำ หรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสอบสวน

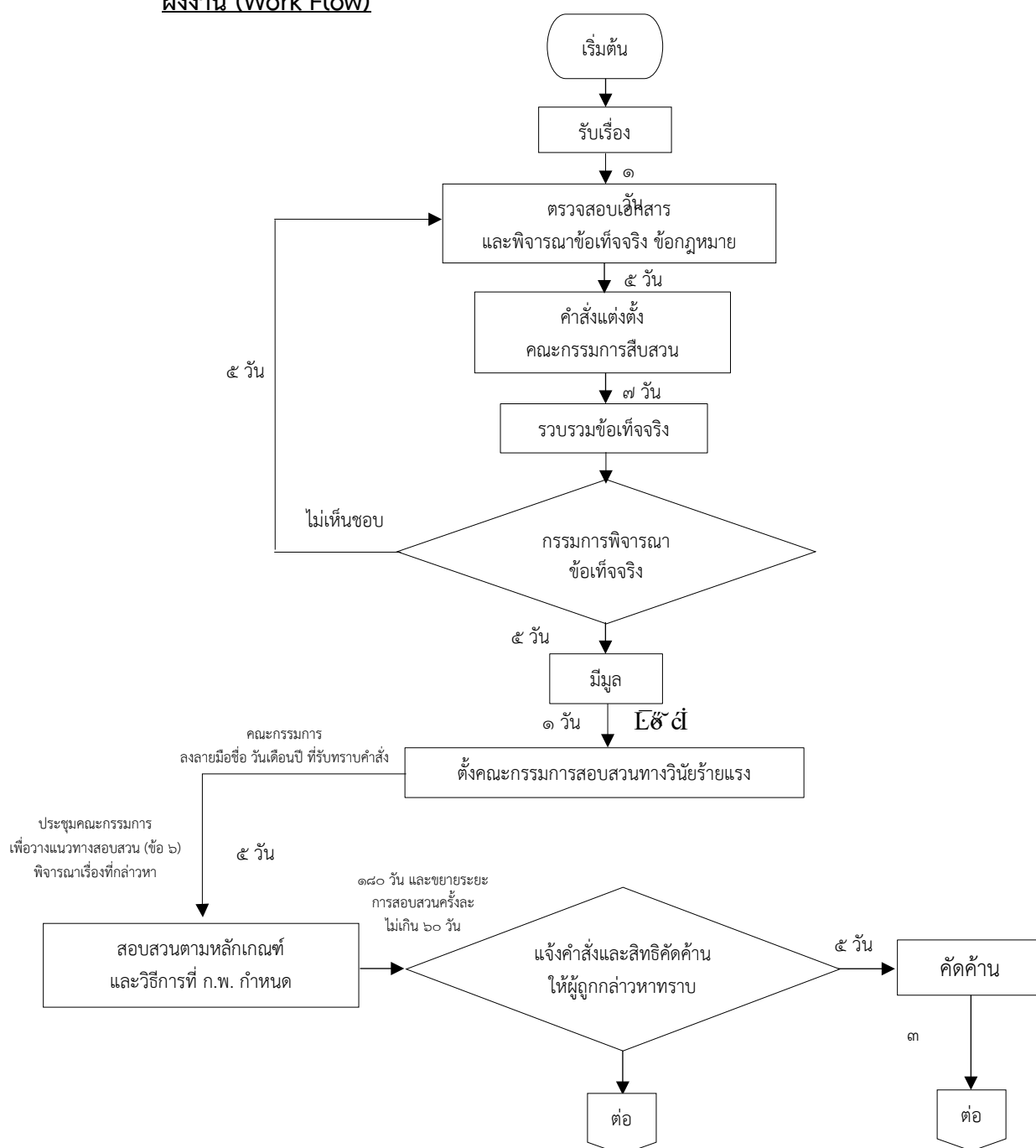
๕ เมื่อดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลการสอบสวน โดยการเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับคำชี้แจงข้อกล่าวหาให้เป็นที่ยุติ หากเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดวินัยให้สั่งยุติเรื่อง

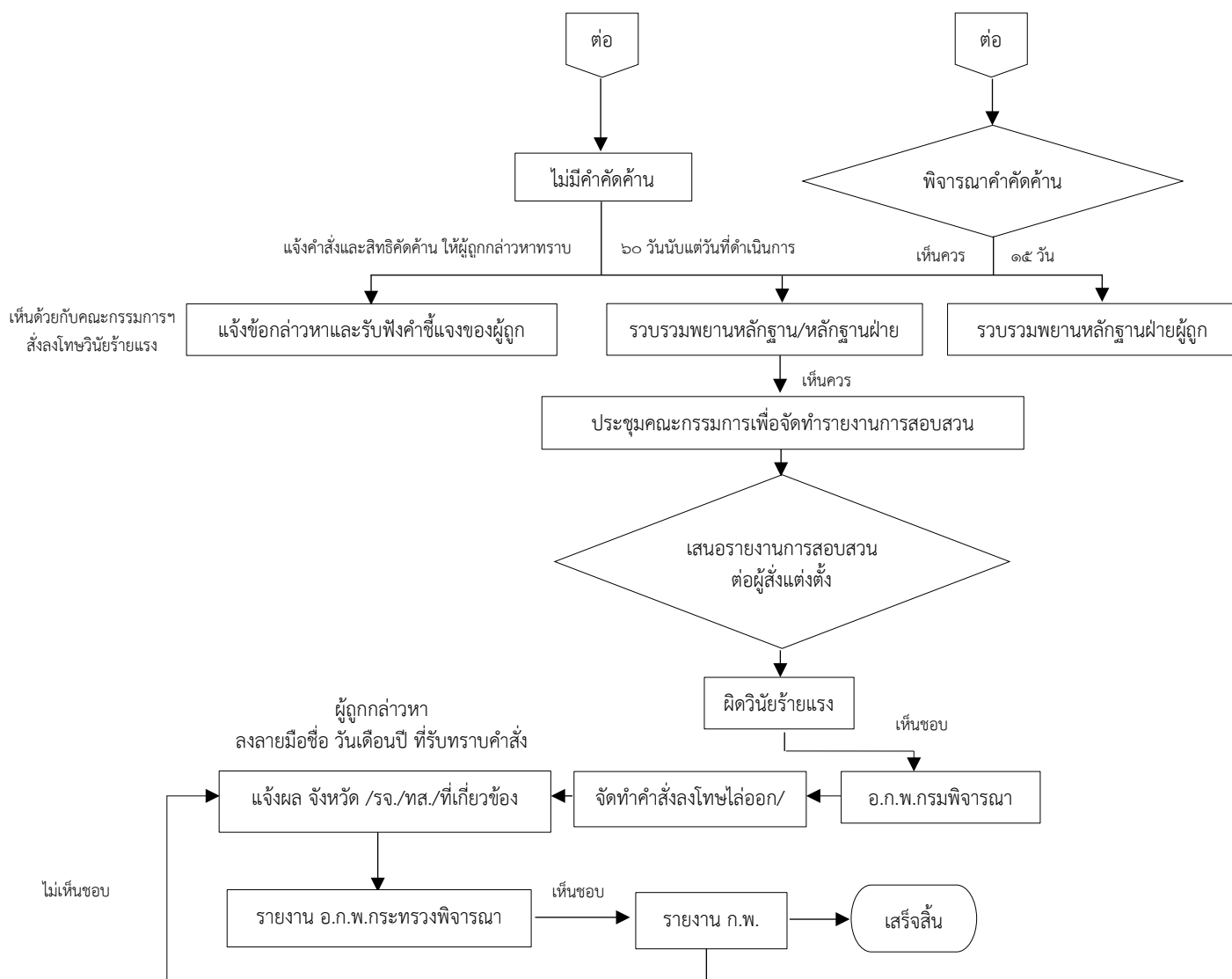
๖. แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ให้สั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่โดยให้เป็นไป ตามมาตรฐาน และแนวทางการลงโทษที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด
๗. เสนอผลการพิจารณาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นสั่งการ
๘. แจ้งผลการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยไปยัง จังหวัดและเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่เกี่ยวข้องทราบ
๙. เสนอรายงานผลการพิจารณาโทษ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม พิจารณา
๑๐. มติ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม พิจารณาเห็นชอบตามกรมราชทัณฑ์ กรณี ไม่เห็นชอบ ให้กรมราชทัณฑ์พิจารณาสำนวน แจ้งผลกลับมายังกระทรวงยุติธรรมทราบ
๑๑. เสนอรายงานเลขาธิการ ก.พ. ทราบ

๑.๓ กรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

๒๕๕๑

ผังงาน (Work Flow)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

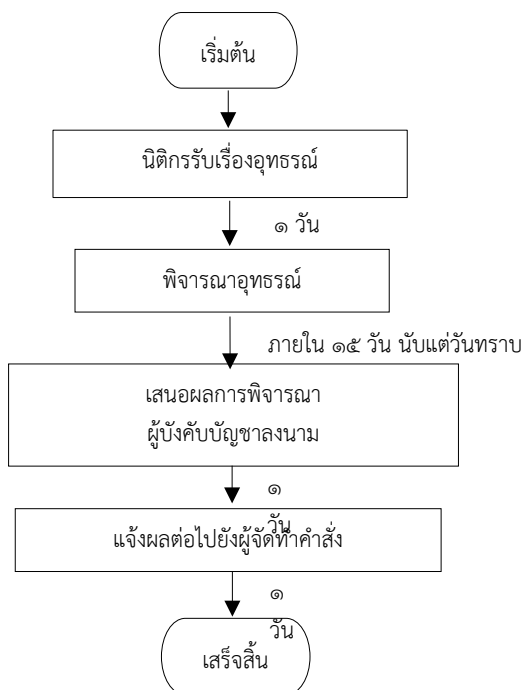
๑. นิติกรรับสำนวนจากผู้บังคับบัญชา
๒. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนและพิจารณาข้อเท็จจริงของสำนวนข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และดำเนินการตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖
๔. รวมระยะเวลาสอบสวน ตามที่กฎ ก.พ. กำหนด ๑๘๐ วัน
๕. สามารถขยายเวลาได้ตามความจำเป็นในแต่ละขั้นตอนครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน
๖. หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายใน ๒๗๐ วัน ประธานกรรมการต้องรายงานให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ รายงานให้ อ.ก.พ. กระทรวงทราบ เพื่อติดตาม เร่งรัดการสอบสวน
๗. การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ
๘. การสั่งลงโทษหรืองดโทษ การลงโทษเป็นมาตรการอันหนึ่งที่ใช้ในการรักษาวินัย ซึ่งเป็นมาตรการในทางปราบปรามผู้กระทำผิด
๙. การดำเนินการระหว่างการสอบสวนพิจารณาทางวินัย
  - การพักราชการ
  - การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การอุทธรณ์ การอุทธรณ์ เป็นหลักประกันความเป็นธรรมแก่ข้าราชการที่ถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่า ทราบคำสั่งอุทธรณ์และการพิจารณาวินัยจรรยาตามกฎ ก.พ.ค.

๘. เสนอรายงานการสอบสวนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา กรณีพิจารณาแล้วเป็นเรื่องวินัยอย่างร้ายแรง นิติกรจะจัดทำคำสั่งลงโทษเสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม
๙. กรณีพิจารณาแล้วเป็นวินัยอย่างร้ายแรง นำเรื่องเข้า อ.ก.พ.กรมราชทัณฑ์ พิจารณา
๑๐. จัดทำคำสั่งลงโทษตามมติ อ.ก.พ.กรมราชทัณฑ์ เสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม
๑๑. แจ้งผลการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยไปยังจังหวัดและเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่เกี่ยวข้อง ทราบและคำสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหา ลงลายมือชื่อ วันเดือนปี ที่รับทราบคำสั่ง
๑๒. รายงานการดำเนินการทางวินัยให้ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม พิจารณา
๑๓. รายงานผลการดำเนินการทางวินัยให้ ก.พ. ทราบ

๒. การจัดทำคำแก้อุทธรณ์/ร้องทุกข์

๒.๑ การจัดทำคำแก้อุทธรณ์คำสั่งเรือนจำ/ทัณฑสถาน ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผังงาน (Work Flow)

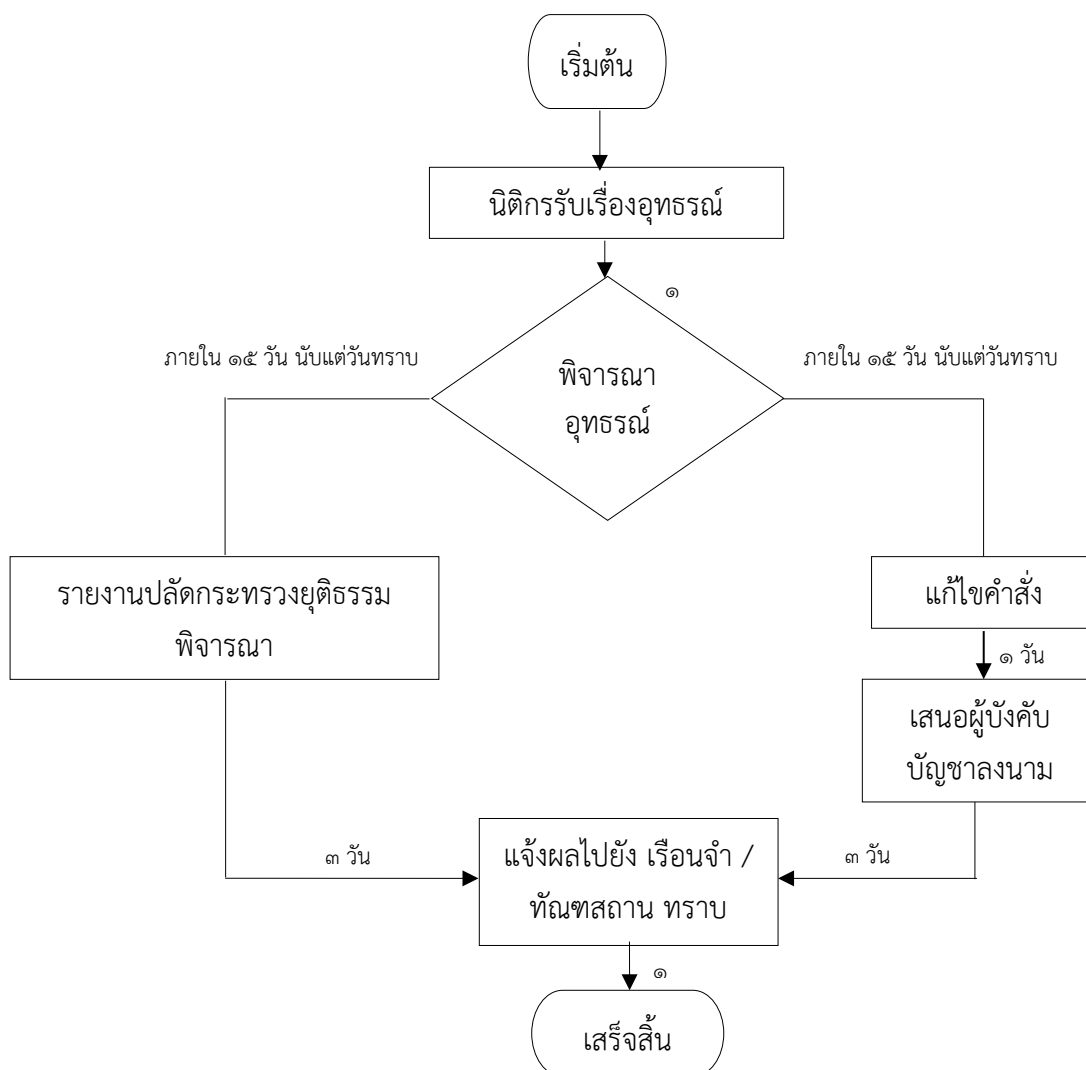

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. นิติกรรับเรื่องอุทธรณ์จากผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้จัดทำคำสั่งลงโทษดำเนินการจัดทำคำแก้อุทธรณ์ ข้าราชการแล้วรายงานมายังกรมราชทัณฑ์
๒. พิจารณาคำแก้อุทธรณ์จากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ
๓. นำเสนอผลการแก้อุทธรณ์จากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ
๔. แจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้จัดทำคำสั่งลงโทษ

๒.๒ การจัดทำคำแก้อุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผังงาน (Work Flow)

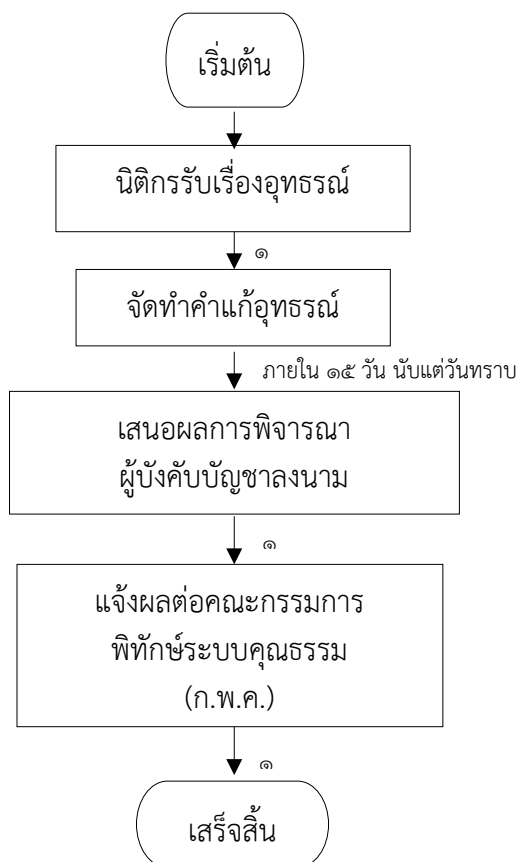

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. นิติกรรับเรื่องอุทธรณ์จากผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้จัดทำคำสั่งลงโทษดำเนินการจัดทำคำแก้อุทธรณ์ ข้าราชการแล้วรายงานมายังกรมราชทัณฑ์
๒. พิจารณาคำแก้อุทธรณ์จากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ
๓. กรณีพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบกับคำแก้อุทธรณ์ ดำเนินการแก้ไขคำสั่งกรมราชทัณฑ์
๔. กรณีพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบกับคำอุทธรณ์ ส่งรายงานกระทรวงยุติธรรมเพื่อพิจารณา
๕. แจ้งผลการพิจารณาไปยัง เรือนจำ / ทัณฑสถาน ที่เกี่ยวข้องทราบ

๒.๓ การจัดทำคำแก้อุทธรณ์คำสั่งกรมราชทัณฑ์ ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผังงาน (Work Flow)

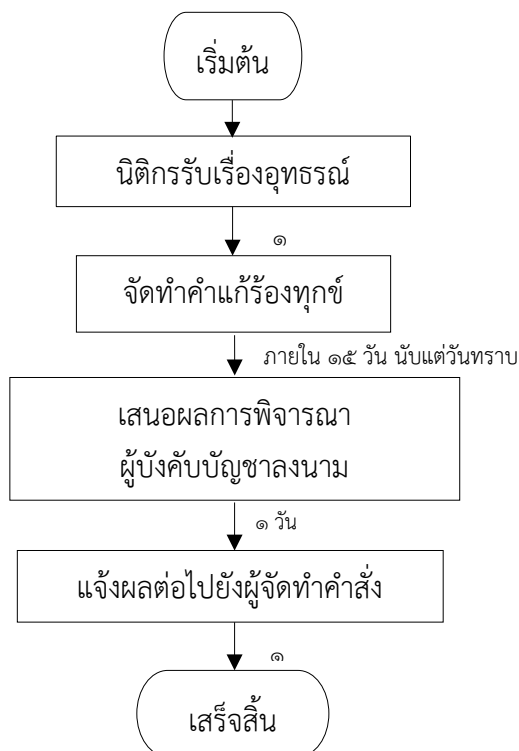

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. นิติกรรับเรื่องอุทธรณ์จากผู้บังคับบัญชา ซึ่งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) แจ้งข้าราชการอุทธรณ์คำสั่งมายังกรมราชทัณฑ์
๒. จัดทำคำแก้อุทธรณ์
๓. นำเสนอผลการพิจารณาให้ผู้บังคับบัญชาลงนาม
๔. รายงานการจัดทำคำแก้อุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

๒.๔ การจัดทำคำแก้อุทธรณ์คำร้องทุกข์ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผังงาน (Work Flow)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. นิติกรรับเรื่องอุทธรณ์จากผู้บังคับบัญชา ซึ่งกระทรวงยุติธรรมแจ้งข้าราชการมายังกรมราชทัณฑ์
๒. จัดทำคำแก้คำร้องทุกข์
๓. นำเสนอผลการพิจารณาให้ผู้บังคับบัญชาลงนาม
๔. แจ้งรายงานการจัดทำคำแก้คำร้องทุกข์ไปยังกระทรวงยุติธรรม

๓. ขอกฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ/การอ้างอิงอื่นๆ ในการดำเนินการทางวินัยฯ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
  - ๑.๑ หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย
  - ๑.๒ หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย
  - ๑.๓ หมวด ๘ การลาออกจากราชการ
  - ๑.๔ หมวด ๙ การอุทธรณ์
  - ๑.๕ หมวด ๑๐ การร้องทุกข์
  - ๑.๖ หมวด ๑๑ การคุ้มครองระบบคุณธรรม
๒. พระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
๓. หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๑๘๗๒๒, ๑๘๗๒๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม
๔. หนังสือเวียน กรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๓๐๙๖๑ , ๓๐๙๖๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการกรณีควบคุมผู้ต้องขังป่วยรักษาตัวภายนอกเรือนจำ
๕. หนังสือเวียน กรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๓๑๘๑๔ , ๓๑๘๑๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง กำชับให้ปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม
๖. หนังสือเวียน กรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๓๒๕๘๓ , ๓๒๕๘๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง กำชับกรณีแจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมินบุคคล

๗. หนังสือเวียน กรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๑๙๕๓ , ๑๙๕๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังภายในเรือนจำ

๘. หนังสือเวียน กรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๔๑๓๖ , ๔๑๓๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังที่จ่ายออกทำงานภายนอกเรือนจำ

๙. ได้ออกหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๒๘๓๙ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๒๘๔๐ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง กำชับการประพฤติปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่สังกัดกรมราชทัณฑ์

๑๐. ได้ออกหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๙๙๒๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ และหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๙๙๒๓ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ เรื่อง กำชับลงโทษสถานหนัก กรณีเรียกรับผลประโยชน์

๑๑. ได้ออกหนังสือเวียน ส่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๑๐๐๘๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕ และหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๑๐๐๘๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕ เรื่อง กำชับให้ผู้บังคับบัญชาป้องกันผู้ใต้บังคับบัญชาเรียกรับเงินจากญาติผู้ต้องขัง

๑๒. ได้ออกหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๑๐๙๕๓ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และหนังสือเวียน ที่ ยธ ๐๗๐๗.๒/๑๐๙๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย

ปัญหาอุปสรรคที่อาจจะพบ

การสอบสวนทางวินัยข้าราชการพลเรือน เป็นการดำเนินการเพื่อหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหาว่า ข้าราชการพลเรือนมีการกระทำ ความผิดวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร และต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหา และพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหาแก่ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาส ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องมีการแก้ไขเพื่อให้มี ความเหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ในการดำเนินการทางวินัย รายละเอียดดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจการลงโทษข้าราชการพลเรือนผู้กระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

๒. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง การแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง พบว่าเป็นการกระทำ ผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนสามารถจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งเสนอบทลงโทษทางวินัย เพื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุ

๓. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่กำหนดระยะเวลาการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือน ของ อ.ก.พ.กระทรวงให้สอดคล้องกับระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เพื่อให้การดาเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลรัฐประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดนโยบายไว้ อันจะทำให้ประโยชน์สาธารณะหรือบริการสาธารณะของรัฐตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม ข้าราชการพลเรือนจึงต้องมีวินัยเพื่อเป็นกฎหมายในการควบคุมการใช้อำนาจ ของข้าราชการพลเรือนให้อยู่ในขอบเขตตามบทบัญญัติของกฎหมายตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อป้องกันการใช้อำนาจของข้าราชการพลเรือนตามอำเภอใจ หากข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐกระทำการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่ให้อำนาจไว้จะต้องถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้

ข้อพึงระวังการปฏิบัติงาน

ผู้บังคับบัญชาในฐานะมีหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา จึงมีความสำคัญ เป็นอันมากในการรักษาวินัยข้าราชการ ทั้งบทบาทในการส่งเสริมให้ข้าราชการมีวินัย ในทางป้องกันหรือดูแล ระมัดระวังไม่ให้ข้าราชการกระทำผิดวินัย และในทางปราบปรามหรือดำเนินการทางวินัยเมื่อมีผู้กระทำผิด

หมายเหตุ

ระยะเวลาการดำเนินการที่กำหนดไว้เป็นเพียงระยะเวลาที่เร่งรัดการดำเนินการเท่านั้น ไม่มีผลทำให้การสอบสวนหรือการดำเนินการทางวินัยเสียไป